

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe şase luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —
Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după invocălă**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Să întărim morală publică

De V. Gan, protopop.

I.

Inainte cu vr'o două săptămâni a apărut în *Renasterea Română* din Sibiu (Nr. 117) două articole de cea mai mare actualitate și importanță. Unul: «Reforma morală», semnat de Onisifor O. Borcea, și altul: «Patria cea mare și creșterea filior ei», de Emil Cormoș Alexandrescu.

Cel dinții culminează în sentințele foarte adevărate: «Văd lucruri... care moralicește nici odată nu vor putea să devină bune, fiindcă în pretenția stări de civilizație, în care socotim mai întâi interesul și hărtul personal, morală ramâne tot în Biblie, iar moravurile se trec cu vederea la oamenii cu trecere... Ce-i de făcut? Înțări reforma morală și pe urmă celelalte». În al doilea ni se spune un adevărat crud și totodată elementar: «În timpul răsboiului s-a accentuat pretutindeni producția intensivă de cereale; vedem cum în parcurile frumoase ale Londrei, Parisului, Venei, Berlinului — în parcurile lor splendide pun cariofi, zarzavaruri atât. Vedem cum toată atenția lumii s'a reîntors spre economie, care în timpurile ultime era aproape desconsiderată. Dar nu avem însă numai de o producție intensivă economică, ci mai ales de o producție de generații viitoare, intensiv de bune atât trupește, cât și sufletește... Căci între toate bunurile pământene și mai de prezent o generație sănătoasă trupește și sufletește, viitorul fiecărei națiuni bazându-se pe această unică axiomedă. Fericită națiune, care va avea bărbăți destoinici cari să crească o generație nouă conform formării lumiei noile ce se pătește astăzi».

Concluziile ce le trage autorul din premise, sănt foarte multe și bune, și merită să fi cetește și studiate. Eu reproduc aici numai căteva: «O creștere exemplar social-creștină va fi baza statului viitor, moravurile rele și depravația orașelor, trebuie curmate, căci — durează — aceste moravuri încep să se estindă și la poporul dela jărlă, periclitându-se iarăși existența statului. Bazat apoi pe teoriile învățătilui Wagner, care încă înainte de răsboiul mondial a pretins creștere morală, și că se poate de natură, nu bazată pe forme seci, cere de la noi români: «Să ne fie rușine a preamări o avere căstigată pe cale necinstită; să ne ferim de reclame mincinoase. Si fiindcă simplitatea casnică are să mănuiască lumea, nu viața destrăbălată a lumiei de orașe, să ne întoarcem îndărăt la simplicitate... Școala poate ajuta la

creștere și nobilitarea omului, însă o școală bună, pusă pe baze creștiniști și nu învățături stricte de libertate ultra personală și vederi prea mondale».

Care va să zică, dacă glasuri din două părți ale lumii românești se ridică de odată și cer un lucru de tot elementar, care noi servitorii religiei zi de zi îl predicăm și zi de zi cerem credincioșilor pe care îi păstorim: morală, morală! — înainte de toate titluri morali, oamenilor, căci în lipsa de morală creștină ne prăpădim, perm cu totul!

Glasul nostru, durere! și glasul celui ce strigă în pustie; glas neascultat și foarte de putin urmat.

Mă refer la abuzurile unor ofițienți publici de ai noștri, români, care încep a frâmânta de un timp încoace opinia noastră publică în măsură din ce în ce mai potențată. S-ar putea comite abuzurile, dacă în cei ce le comite simbol de date, rintă ar fi mai mare, și constănță religioasă, ba și rușinea, mai puternice, decât egoismul cras?.. Nici decum! Persoanele ce dispun de cultura înimii în măsură ceteră, nu se lasă tătărești sau ușor în noroiul farădelegilor, cum se întâmplă aceasta cu cei usurați și «mici de susflet, — mari de patimă».

Având ofițienți deplini morali, am fi pentru toate timpurile scutiti de iritările ce se suleveză prin ziaristica noastră, aducând și nume rău soții tuturor, cari sătem sărătați de dujmani noștri chiar cu degetul, strigându-ne:

Uite ce fac români voștri, cari întrucât în rele pe toți ai noștri, și cei din trecut și viitori!

Fiind, în gradul cel mai înalt posibil, moral și poporul, s-ar putea evita cadrele și polemile zadarnice ce-și urmează cursul în zilele frumoase ce le trăim, și neamul nostru foarte curând ar ajunge la mare inflorire și fericire.

«Pe voi voi nimiciră a piezmei răuteat și orba neunire» — zice poetul. Pentru că lipsa de morală publică sănătoasă ne aruncă în haosuri, din care nu ne pot scăpa ordonanțele cărmuirii noastre naționale, de ar fi căt de severă și strictă în executarea lor.

De aceea mult m'am bucurat, și cu minu împreună se bucură toți cei ce poartă la înimă interesele obștei, cănd cei doi domni au ridicat din nou la suprafață chestia moralului public, prin publicația din R. R.

În medicina modernă rolul principal nu leacurilor îl joacă, ci măsurile terapeutice, de a și ocisi boala. Un fel de măsură terapeutică e și morală publică.

Ceea ce eu doresc acum e ca această chestie să nu fie tratată numai în mod academic, cum e obiceul nostru a face teorii multe și îspravă puțină, ci sa și întârzi între noi morală publică, care o afliam de bună.

II.

Dl Emil Cormoș-Alexandrescu, în dorința de a vedea întronată moralitatea publică în simbol poporului nostru, ne conduce la rădăcina răului și cere creștere «social-creștină», cu abandonarea depravării moravurilor orașelor. Aceasta se va putea obține, se înțelege, de o parte prin ajutorul școalei, care trebuie să fie propagatoare virtușilor creștini, și de altă parte prin *căsnicia*, care cultivă simplitatea.

Sunt mijloace aceste, îndoelă nu începe, care vor relința neamul, precum și de dorit acum, când a, întrat în hora popoarelor alese și vrea să joace rol însemnat în evoluția viitoare.

Acesta e și motivul pentru care oamenii bisericăi, cer susținerea și pe mai departe a școalelor sub egida bisericilor, cari ca instituții divine cultiva cu prefrință virtușii creștini, în care își poate astfel mantuieșteomenimea din toate timuri.

Adevăr veșnic românește, că fără autoritatea religiei, regenerare, înținerare de popor nu poate fi. A dovedit-o aceasta răsboiul mondial. Au nu cele mai sublime principii, date pe mâinile celor fără Dumnezeu, după ce catastrofele cauzate prin bolșevismul zilelor noastre?

Nimic să nu se supere pe noi, dacă cerem, ca la bazele creșterii poporului, și în viitor școala pusă sub egida bisericii să aibă rolul preponderant.

Sunt laudabile recomandările dlui E. Cormoș-Alexandrescu, și au înaintea noastră cu atât mai mare preț, cu cat vînă, incăștă, deoarece, de un mirean, care săpă după poziția sa deosebită de preocupările ce se pot atribui persoanelor din cler. La tot cazul recomandările aceste trebuie să intre în programul de muncă a fiecărei persoane și fiecărui partid național, care vrea înflorirea neamului românesc.

Să înem departe poporul de depravării orașelor; și pe oreșenii să-i creștem în moravuri mai simple și mai creștini! Da, aceasta e pretenziune justă și duce la regenerare. Decât că interesul obștei cere, că moralitatea publică acum să fie tare, ca să se pună stăvila felurilor rele, ce acum la începutul vietii noastre tinere de stat pun pedezi avântului pentru care cu toții ne insuflăteam.

Acum ce e de facut?

Simțul cinstei, onorabilitatea, cred că nu s'a pierdut cu totul din lume. Dacă astăa și, și trebuie să fie așa, căci altfel ne lipsim și de cea din urmă zăltă, care tine împreună organizația noastră socială și de stat, apoi trebuie să apelăm la simțul de onoare a tuturor persoanelor ce au rol activ în mijlocul nostru, fie conducerătoare de partide și grupări sociale, fie aplicători în direcțorii publice, mici ori mari. Apelul nostru repetat zi de zi, trebuie să sună așa: «Dorind noi români și fi societatea onorabilită și deplină morală, care în desvoltarea sa are să fină pas cu popoarele cele mai luminoase ale omenirii, declarăm sus și tare, că cei ce (urmărind scopuri haine) se joacă cu buna credință a poporului și-l exploatează, nu au nici un loc între noi. Ori care deci, dacă se simte cu masca pe căciulă, să se retragă din poziția ce o ocupă, până nu-l dă afară revoluția publică și înainte de ce ar fi prea târziu!»

Repetă zi de zi acest apel, care trebuie să fie erigeat în dogma a opiniei publice, tare cred, că mulți din căi ce astăzi ne conturbă apele, s'ar simți «bolnavi», «obositii», supunându-se de bunăvoie selecționării.

Ce să se întâmpă cu cei ce nu trag nici o consecință, nici în ce privește persoana, și nici privitoare la faptele lor. Se va urma întocmirea scriptura. Cetim la Ev. Mat. (15-17, 18): De-țu va greși și frațele tău, mergi și-l cără pe el, deci de te va asculta, ai dobandit pe frațele tău, lară de nu te va asculta, în încă cu tine unul sau doi, ca în gura a două sau trei mărturii să sten tot cuvântul, lară de nu va asculta de ei, spune-l biserică, și de nu va asculta -nici de biserică, să fie ca un păgân și vameș.

Inaintea opiniei publice ore ci vinovat își va pleca capul, pentru că opinia publică și for zdrobitor. Într-o lără cu opinie publică sănătoasă, oprobriul public totdeauna este egal în groază cu furile sau cu esafodul.

Gouverne, partide, grupări și persoanele de ori ce poziție se supun astăzi opiniei publice și-si trag consecințele din judecata publică ce li se face. Nu fac nici organele de publicitate excepție. Indată ce undeva s'a intronat șanțigul, trebuie să-și sistese și respectivul organ de publicitate apariția, altfel se aplică și asupra

lui boicotul, care pentru ori cine trebuie să fie egal cu moartea morală.

Eată cum cer eu și se manifestă publicistica noastră, pentru că să înfrânceze porinile reale, și de altă parte să vină în ajutorul instituțiilor ce au menire a crește poporul în virtuțile creștine-sociale.

De sine înțeles, cei ce conduce lucrarea nu pot aluneca în personalitate și nu-i ierat a-și folosi poziția pentru a pună la cale întregi, ca să nu cădă în groapa cei săpăi alțiori.

Ne trebuie opinie publică amintă de ideal slănt și vesnic, ca să peară toți intrigantii și toți tulburătorii liniștei publice din mijlocul poporului, și în locul luptelor sterpe de partid să se pună emulația nobilă a întronării binelui și adevărului pe pământ.

Așa să luptăm.

Extras dinordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acel cără tard rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comentia, în orcechip, știri fie adevărate, fie înimaginare, sau păreri relative la operațiunile de răsboi, situația și dislocarea trupelor, dispozitivele autoritaților militare, sau orice cheștiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va juudeca și condamna de pretot în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvărsit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi.

Bariera micilor popoare

In ziarul *Le Figaro* di Robert de Fiers continuă framboasa campanie în favoarea statelor mici și mai cu seamă a celor nedreptățite de Conferința de la Paris.

De rândul acesta e vorba de greșala ce se face neglijându-se bunele relații ale statelor mici din Orientul European care învățările ar putea usor să cădă din nou în sfera Germaniei viitoare.

Despredeem concluziunile articoulului intitulat *«La barrière»*, căci ele rezumă întreaga gravitate a chestiunii:

Dar napoi nu mai venea :

Baioneta ascuțită

Stă la Tisa sjință.

— Frunzulă de dodău,

Io-s născut în Mirășau,

Frunzulă siminică,

Sănt Alecsandru Covrig.

Frustă Al. Covrig,
din Reg. 62 Inf., Bat. 2, Comp. 5, Div. 10.

Pe malul Tisei

— Versuri soldătești —

Frunză verde și una,

V'ă scrie și eu ceva,

Dela țăruri Tisi,

Cum petrec cu unguri,

In ziua de cincisprezece,*

Pus-nă gândul să ne încerce,

S'au pornit să ne atace,

Să treacă Tisa dincoce.

Ea'r noi, ostași români,

Prințul ameile în măni,

S'am izbit cu foc pe moarte,

«Nu există pentru Europa de mână nici un mijloc mai serios pentru a asigura pacea definitivă, decât a realiza în orient ceea ce s'ar putea numi „bariera micilor națiuni». Ce depinde?

Cea dințită condiție a solidarității ei, e unirea, acordul acestor mici popoare între ele, să preocupeat oare aliajii de acest lucru? Si ca să precizăm:

1. Au aprețat Alianții toată necesitatea de a numă România și Polonia o frontieră comună?

2. Au aprețat oare Alianții România și Sărbia într-o situație reciprocă, în care înțelegerile lor să poată fi definitivă și colaborarea lor eficace?

Dacă acele două condiții nu vor fi înndeplite, bariera nu va exista, și Germania va mai putea încă să se gândească a relua drumul Orientalul!»

Chestiunea ridicată de îl Robert de Fiers ar merita de sigur totă atenția din partea diplomației Alianților, dacă la Paris n'ar domni tocmai inclinația contrară de a se neglija tot ceea ce poate asigura bunele relații ale popoarelor din Orient.

(*Dacia*).

A P E L

Cerând împrejurările în mod imprezentiv, ca catedrala să fie înzestrată cu un cor permanent, s'a luat inițiativa a se înființa un cor special al catedralei ca societate cu statut.

Invit deci pe P. T. Dame și Domni, cari voesc să participe la această societate ca membri, să se întrunăce sămădată, în 29 Iunie (12 Iulie) a. c. la 11 ore a. m. în edificiul școală centrală.

Sibiu, 22 Iunie (5 Iulie) 1919.

Dr. Ioan Stroia
parohul catedralei.

Dela Societatea pentru ocrotirea orfanilor din răsboi

— Secția Sibiu —

Se aduce la cunoștință generală a tuturora, pe cari îl privesc, că Comitetul nostru regional, în sedință să de azi, a impunerică, în conformitate cu art. 14 din Statutul Societății noastre, pe Dr. Constantin Pop, Casierul Secțiunii, să semneze valabil în numele Secțiunii noastre toate angajamentele contractate de aceasta și prealabil aprobate de Comitet.

Sibiu, 3 Iulie 1919.

Sanda Dr. I. Mateiu Catina A. Bârseanu
secretar. prezidenta.

FOISOARA

Luptele la Tisa

— Versuri soldătești —

Frunză verde lemn uscat,
Când spre Tisa am plecat,
Capitanul ni-a strigat:
«La dușman! Să mi-l zdrobim,
Nu mai vrem să suferim!
Pe ungh l-am alungă
și l-am trece de Tisa,
Ca să vadă și să știe,
Ce-i română 'n bătălie».
Dușmanul spre noi venea
și cu bombe avârlea.
Din tranșee noi săream,
și la luptă ne prindeam:
Ori trâmi, ori că murim,
In Tisa să-l asvârlim,
Nici pieori să nu-i rămâne
In a noastră Românie.
Ungurul se spără,
și la fugă o luă, —

Dacă să-n-i scris în soarte,
Într'un loc au, resbătu,

Ungurii ap' au trecut,

Noi, atunci dacă am văzut,

Că dușmanul s'a 'ncrezut,

In hură! ne-am avântat,

In Tisa ni-l am scădit,

Și napo l-am aruncat:

Au venit cinci sute cinci,

S'au intors poate vre-o cinci,

Nici aceștia nu scăpuau,

Dacă 'n Tisa nu intrau,

Pe sub apă intotu

Și la mai earăș ieșau,

Frunzulă și una,

Noi, români, nu ne omă,

Până capul sus ni-a stă;

Caci lupim pentru o țară,

Nu pentru pene amara,

Să -trăească,

Să 'nforească,

Tara mare românească!

Caporal Avram Rodeanu,
din Planul de sună,
In Reg. 18 Vînători, Comp. 8.

Convocare

Adunarea generală ordinară a Reuniunii jemelor române din Sibiu se convoacă prin aceasta pe Sâmbătă în 12 Iulie 1919, la 11 ore a. m. în Muzeul Asociației, conform § 12 din statut pe lângă următoarele program :

1. Raportul general al comitetului pe anii de gestiune: 1917/18 și 1918/19.

2. Revizuirea societăților Reuniunii și darea absolutoriu pe anii: 1917 și 1918.

3. Statorarea bugetului pe anul 1919.

4. Întregirea comitetului Reuniunii pe restul perioadei 1917/18—1919/20, prin alegera a două membre.

5. Eventuale propunerile.

Să invita cu stînga p. t. dame române, să la parte în număr cât mai mare, în vederea afacerilor importante, de interes general ce ne așteaptă și în viitor.

Sibiu, 7 Iulie 1919.

Catinca A. Bârsanu
prezidenta.

Muncă și repaos

Cu începutul primelor zile de vară usile dela școală noastre sătăchi, asezate pe poalele munților, se zăvorăcă, iar cetele zburdalnice de copii iau razna de-a lungul straderilor pline de prav, pe întinsu cîmpilor asternute cu verdeață și cu flori, precum și în cuprinzătorul păduriilor încărcate de miresmele imbatătoare ale poenilor și a cîlinilor de brad.

Cei mai mulți din noi îndeplinește roialul destul de ingrat de păstorii, ori în cazul cel mai fericit alegării veseli după fluturi, ori devineți cei mai agresivi cercetători ai cuburilor și a puilor nevinovați de păsăruie.

Dascălul, obosit de multă istovitoare de nervi, de cele mai multe ori se astreaptă de nou pe muncă, schimbând acum cartea cu sapa și cu cosa. Cânduri negre, de ordin material îl coplesesc și-l subragă dela munca sau nobilă și edificatoare. Sîi satul cuprins de multe miseri, de mari preocupații și grele zbuliuni suferăte, rămână adeseori izolat, fără nici o povată înțeleaptă și fără nici o buză morală, iar caracterele neformate, expuse tuturor fluctuațiunii vremurilor, în momentele de mari prefacări sociale din nenorocirea noastră, inclină tot mai mult a uneasca spre povăriș.

În jările cu vechi tradiții culturale, lucrurile merg cu totulul altcum. Acolo, dascălul după o multă stăruitoare de 10 luni își poate lăua luxul de a se odihni, să de se recreee. În pace, care recreare ar urmări atât de binefăcătoare asupra organismului obosit. Dar acest repaos, această recreare nu degeneră nici cînd în somonolență condamnabilă sau în indolență noastră tradițională, ci se folosește ca un rezervor de nouă energii, care constă în cultivarea și no-

bilitarea sufletului precum și în fortificarea și vigoarea corporului.

Sute de dascăli, organizați în societăți de turisti, curieră fără de-a lungul și de-a latul mănăști numai de dorință ferbințe de a se înarmă cu nouă puteră susținăto și tripești, pe care le acordă din abundanță natura celor ce se imprenă în mod sincer cu dănsa.

Când vom avea și noi dacăli noștri subtrași dela grilele lunii, dedicându-se cu trup și suflet nobilie lor misiuni de educatori ai neamului, cu înalte vederi de organizare și conduceare a maselor celor largi; când vom avea clasele sociale consigli de rolul și importanța ce o are educația înimii, educația fizică și morală în viața unui popor, atunci să știm cu siguranță, că nu e deperită mințirea.

De aceea ni-ar plăcea atât de mult că să vedem pe dascăli noștri subtrași cel puțin dela munca istovitoare fizică, călăud de altă parte ca junimea să fie în atingere nemijlocită cu poporul, săndul fiecare moment ca să-l dea povata înțeleaptă și să simjind adeverata dragoste părintescă față de cei mici și săpătul, iar în zilele de sărbătoare în vremea frumosă de vară să improvizeze căte o mică excursiune în apropierea satelor, unde pe lângă petrecerea în aerul curat, ar putea înzestră tinerimea și poporul cu o haină sufletească edificatoare.

Iosif Stanca.

Stirile zilei

Numerul proxim al ziarului nostru apare, în urma sfintei sărbători SS. Ap. Petru și Pavel, Luni d. la ora obișnuită.

Nume. Preasfinția Sa Episcopul Miron Cristea al Caransebeșului a fost numit membru în comisie pentru ridicarea unui monument istoric pe cîmpia Turzii întru amintirea marélor Mihai Vodă și Vlad. Comitetul său sub prezidenția M. Sale Regelui Ferdinand I. Asemenea a fost numit Preasfinția Sa membru în comitetul pentru ridicarea unui monument întru amintirea medicului și altor membrii ai corpului sastrular, care au crol în răsuflare pentru unitatea națională a neamului român. Comitetul său sub prezidenția M. Sale Regelui Maria.

Invitat.

Din București se scrie :

Biserica noastră a fost invitată de patru episcopi din America să să parte la marele congres bisericesc, ce se va jinea acolo. Din partea noastră se va trimite o delegație, în frunte cu episcopul Miron Cristea.

Dom Sighiș. Primim un apel al maramureșenilor, în care «strănești lui Dragoș Vodă», sănătatea și adunarea poporului în centrul județului Maramureș, pentru Bînatul amenințat de sărbi.

Să am grădină cu ulaci,
Ogor ș' un loc de vie
Acolo, sub plecăci nuci
Isvorul cel dela răscruci,
Cu apa vorie.

Să am o vacă cu vițenă,
Să zică Vinereana,
Să drept de-a răstăci cu ea
Peste colinice unde-ar vrea.
Ca să-și aleagă hrana.

Să am și-o aripă de crâng,
Cu brazi de când veletul,
Și cu mesteceni ce se frâng.
Acolo 'n umbra lui să-mi strâng
Nepoții din tot satul.

Maria Cunțanu.

Vorbă înțelepte

Datoria cea mai mare este ceea ce are unicul catre dascălul său.

Piesă sărbătoare Timișoara. Trupele sărbăto, în mare parte, s-au dus din Timișoara. Nu s'au dus, cum au venit, ci — deținute — — au furat clavilele timișorenilor și multe alte lucruri, în deosebi vagooane și locomotive; — să făcuseră și eroii lui Wilhelm pretăriindu-unde una umbrelă.

Tricoloul. O notă circulară, publicată de Secția organizării VII-VIII, cere ca toate steagurile tricolore ce se arborăză la solemnări, să poarte culorile în ordinea următoare: *albastru, galben și roșu*, așezate *paralel* (nu perpendicular) cu prăjina steagului.

Vinovali osândi. Pretorul diviziei 6-a în sedințele dela 12, 19, 20 și 21 Iunie 1919, a condamnat pe indivizi mai jos notați, pentru diferite abateri, după cum urmează:

1. *Iosef Fearent* din Oradea-mare, 6 luni închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 25 a C. Tr. Tr.

2. *Florian Albu* din Kővésfeketető, 3 luni închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

3. *Toma Istos* din Beluș, una lună închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 25 a Comand. Tr. Tr.

4. *Oldă Lejos* din Debrejün, una lună închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7, a Diviziei 6-a.

5. *Fodor Sándor* din Debrejün, una lună închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

6. *Tobold Freund* din Sătmár, trei luni închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

7. *Weisz Mor* din Halmi, săse luni închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

8. *Hosszú Józef*, 9. *Horthy Gyula*, 10. *Hábel Józef*, 11. *Hevesi Gyula*, 12. *Petz Józef*, 13. *Virdy Ferenc*, 14. *Horthy Miklós*, 15. *Horthy Ceza*, și 16. *Weltmann Józef*, toți din Oradea, căte două luni închisoare și 2000 Lei amendă, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7, a Diviziei 6-a.

17. *Sándor Demeter* din Oradea-mare, una lună închisoare și 500 Lei amendă, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

18. *Kraft Solomon* din Debrejün, una lună închisoare, penitru că a contravenit la Ordonația Nr. 7 a Diviziei 6-a.

Nume. Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Bănatului și județurilor românești din Ungaria a sunat pe ziua de 1 Ianie a. c. pe de *Dr. Gheorghe Morariu*, fost consil. fost atașat și membru în delegație la Ardealul la conferința din Paris, ca referent special pe lângă Președintele Consiliului Dirigent, pentru chestiunile de ordin extern, cu atribuțiile și retribuțiile unei secretar general.

Autorități românești în Arad. Consiliul Dirigent a numit prefect al orașului Arad pe *Dr. I. Marșev*, prefectul de până acum și județul. Primar în Arad este de *Dr. Ion Robu*, ar prezident la tribunal *Dr. Vasile Avramescu*.

Anunț. S'a pierdut un inel de logodnă. În scripția: Tensi 1919. Recompensajie 500 corone.

Nume. Lista numirilor dela magistratura și administrația județului Caraș-Severin: Prez-tribunalul Lugos Dr. N. Ioanovici; Caransebeș Dr. C. Iacob; procuror la trib. Lugos Dr. A. Căpâian, Caransebeș Dr. A. Morar; seful judecătoresc Lugos Dr. P. Maier; Faget Dr. A. Hădăren; Terenova Dr. I. Miclău; Sasca Dr. A. Coca; Recă Dr. S. Bugarin; Bozovici Dr. A. Micu; notar public în Lugos Dr. V. Bejan, Caransebeș Dr. S. Petrovici; Buziaș Dr. I. Nedelciu; Adm. de plasă Lugos Dr. R. Reiter, Bozovici Dr. I. Pop; Procuror în Bozovici D. Biju; Perceptor în Caransebeș V. Rosca, în Orgeva P. Ciuriga, în Făget G. Glava; medie de plasă în Orgeva Dr. D. Pintea; capitan de poliție în Caransebeș C. Jucu; senator la oras în Lugos Dr. A. Popovici.

Hymen. *Marioara Popa* din Sibiu și *Dr. Ioan Solomon* din Orăștie, de sus își serbeză cununia în catedrala ortodoxă din Sibiu, Sâmbătă, la 29 Iunie (12 Iulie) 1919, la ora 7 seara.

La Tisa.

— Tot soldătesti —

Frunză verde ca carăbă,
Pe marginile la Tisa,
Stîm volinici înarmăți
Și de luptă 'nferbătană.
Ungurii mereu ne strigă:
«Lăsa pușca, moi rumunie!»
Noi nimic nu-i răspundem,
Gioantele îi le trimitem,
Săplârni acest hotar
Între noi și 'ntre maghiar,
Că-l hotar de vesnicie.
Pentru mândra Românie.

Caporal Mihai Fanfarei,
dat Reg. 82 de inf. Comp. 1, de mitraliere.

Dorință.

Aș vrea să am, la voi în sat,
O casă, cuiu de vară,
Dar nu chilie, nici palat.
Aș crede că sătăpărăt
Să stăpânesc o jară.

Mare concert. Celebra canticăreata, Diva Elena Drăgușinescu Stinche, va da în Sibiu un concert Vineri, în 11 Iulie a.c., în sala mare delă Asociație. Bilete se vând la crăciună Petrușca în strada Cianădei. Programa cuprinde piese alese clasice și arti naționale.

Incepîntul la ora 8 seara. Artista română a fost sărbătorită pe scenele celor mai vestite opere din lume.

Pedepse. Curtea Martială a diviziilor I-a Vânturători, în sedința dela 16 Iunie 1919 a condamnat pe individii: 1. Videonit Lanos din Bekeciabă la 4 luni închisoare, și 2. Cicer Lanos din Bekeciabă, la una luna închisoare, ambi pentri motivul că au desarmat un soldat român.

La congresul din Iași al Corpului didactic. Profesoare și profesorii anunțăți pentru congresul Corpului didactic din întreagă România, ce se ține la Iași în zilele de 12-14 I. c., au plecat din Sibiu Miercuri, în 9 Iunie n., la orele 5 p.m., peste Copăra-Brașov-Predeal-Ploiești.

Din Târgul Murășului. Zilele acestea s'a judecat la Curtea de apel din Târgul Murășului primul proces, ale cărui desbateri s'au ținut în lumbă română. Președintele Curței de apel și procurorul general au rostit cu această ocazie că o cuvântare subliniază importanța acestei solemnități, care însemnă momentul culminant în justiția românească a Ardealului.

Din Bucovina. Dumineacă s'a sărbătorit în mod solemn în toată Bucovina marele eveniment al seminării păcii din partea Germaniei. În biserică catedrală din Cernăuți s'a celebrat serviciul divin de către mitropolitul Vladimir și înaltul cleric, în fața autorităților civile și militare. Prin cuvântările să arătă însemnatatea zilei. A urmat apoi defilarea armatei (B. P.)

Salarii imbuñătățite. Din Belgradul sărbesc se anunță: Parlamentul iugoslav a nimitt noilea de imbuñătățirea salarilor învățătorilor. Toți învățătorii și învățătoare vor fi declarati de funcționari de stat. Salarile învățătorilor de scolarele primare vor fi anumiti 2400 dinari. Ca adus de etate se ridică salariile de nouă ori: în primul, 5 ani cu 300 dinari, în celi din urmă cu 200 dinari. Adusul de etate se plătește la finea fiecaror 3 ani. Salariul final va fi de 5000 dinari. După 32 ani de service învățătorii merg în pensie cu salariul întreg; dacă însă servesc mai departe, va primi adaus de 400 dinari. Învățătoarele sănătăți în privința drepturilor, căt și în a salarelor egale cu învățători. Îngrăitorale de grădini de copii sau salar începători 1200 dinari cu imbuñătățire de etate de 3 sau 4 ori. Ele pot merge în pensie cu 35 ani de service cu salariul întreg. Învățătorii și învățătoare cari nu au calificare deplină, sănătivă și provizori și au salari de 1000 dinari, locuință și încălță liber, dar nu sănătățile împiedică să adaușuri de etate și pensie. (B. P.)

Pedepse meritate. Pretorul Comandamentului Trupelor din Transilvania, în sedința dela 30 Iunie 1919, a condamnat pe individii mai noi notați, pentru diferite abateri, după cum urmează:

1. Josef Goldmann din Alba-Iulia, săse luni închisoare și 2000 Lei amenda, pentru că a adresat cuvinte înjurătoare la adresa românilor.

2. Renk Robert din Zlatna, trei luni închisoare, pentru port de uniformă militară.

3. Verdi Andre din Cluj, trei luni închisoare, pentru că a rostit cuvinte insultătoare la adresa armatei și juriilor.

4. Szabó József din Cluj, două luni închisoare, pentru răspândirea de stiri false.

5. Virgil Ticașan din Bârlad, două luni închisoare pentru port de uniformă militară ilegal.

6. Josef Schwartz din București, patru luni închisoare, pentru că s'a găsit pentru a doua oară călătorind fără acte.

7. Robert Cîrjak din București, una lună închisoare, pentru că s'a găsit călătorind fără acte.

Teatre în Sibiu

Cinematoșraful Orășenii. Piața Hermann. Directoră: D-na M. Scholtess. Joi: *Greșala din tabără*, dramă. Vineri și Sâmbătă: *Bălăstelul soarelui*, mare drăguș în 4 acte. Incepîntul la ora: 9 seara.

Cinematoșraful Apollo. Strada Schevis, Directoră: D-na Emil Toth. Joi și Vineri: *Deud surori gemene*, dramă în 3 acte. Sâmbătă și Dumineacă: *Inchisoarea de ofel* piesă în 3 acte. Incepîntul la ora: 9 seara.

Nr. 130/1919.

(160) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de paroh în parohie de clasa primă (I) Brad, protopresbiteratul Zarandului se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele făsonante în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta sub semnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar concurenții pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în vreo Dumineacă sau sărbătoare la biserică, spre a cănta, cuvântul, eventual a celebra.

Brad, la 13/28 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral al Zarandului în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Pomplin Piso
adm. protopop.

Nr. 3183/1919

(168) 2-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Urjeșul-supără, din protopresbiteratul Reghin, după ce la concursul I—II nu s'a anunțat nici un concurrent, în conformitate cu concluziul Sinodului arhieiceean Nr. 55 din 1911 se publică nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post de paroh sănătatele făsonante în coala B. pentru congras.

Cucersele înzestrătoare cu documentele cerute se trimînt în terminul deschis Consistoriul arhieiceean; iar concurenții — pe lângă observarea prescrirelor din regulamentul pentru parohie — se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, resp. a oficia, cuvântul și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc la 28 Mai 1919.

Consistoriul arhieiceean.

Nr. 100/1919 Of. pp.

(164) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacanță de paroh în parohie de clasa a II-a Negrești, prin această se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima lui apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele făsonante în coala B. pentru întregirea dotăriiunii dela stat.

Concurenții au a-și astern rugările concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, indicat mai sus, și a se prezenta în forma prescrisă de regulamentul pentru parohie, în parohie, în vreo-1 Dumineacă ori sărbătoare la biserică, spre a cănta, predica, eventual liturgia și a se face cunoștuță poporului.

De ș, 7 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr.-or. rom. Des în conțelegeră cu comitetul parohial competent.

Theodor Hermann
propopop.

Nr. 181/1919 prot.

(165) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a doua (II) Nădășul săsesc cu filia Moșherus, protopresbiteratul tractului Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele făsonante în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform prescrirelor în vigoare, să se înainteze subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Concurenții cu prealabilă învincluire a protopresbiteralui să se prezente în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în parohie spre a cănta și predica eventual a celebra.

Sighișoara, 22 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Sighișoara în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovanu
propopop.

Nr. 218/919. protop.

Nr. (163) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Alma protopresbiteratul Mediasului, se exercă concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele făsonante în coala B. pentru întregirea veniturilor de la stat.

Cererile de concurs se vor înainta sub semnatul oficiu protopresbiteral în terminul indicat, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor reglementare — se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică spre a cănta eventual a celebra și cuvântul.

Mediaș, la 29 Maiu (11 Iunie n.) 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediasului în conțelegeră cu comitetul parohial respectiv.

Romulus Mircea
propopop.

Ad. Nr. pp. 242/1919.

(158) 3-3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohie de clasa a II-a Bonțida cu filia Seu, prin aceasta se publică concurs repetit cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Tel. Român».

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele arătate în coala B. pentru întregirea salarului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sănătati să-și înainteze supările, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatul, și cu prealabilă învincluire, să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică, ca să fie cunoștință din partea poporului.

Cluj, la 30 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegeră cu comitetul parohial.

Tulliu Boșesiu
propopop.

Nr. 341/1919 of. pp.

(161) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Boiereni din protopresbiteratul Cetăței-de-peașă public concurs în «Telegraful Român» cu termen de 30 zile dela întâiă publicare.

Emolumentele imprenute cu acest post sănătatele esteatorile în coala B. de congras.

Concurenții să-și înainteze petițile cu documentele cerute subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul indicat și pe lângă observarea restricțiilor Ș-ului 33 din regulamentul pentru parohii să se prezinte poporului într-o sărbătoare ca concurenții.

Lăpușul unguresc, la 30 Mai 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Cetăței-de-peașă în conțelegeră cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
propopop.